

1

สรุปลสาระสำคัญของการปฏิรูปประเทศ
ด้านการศึกษา
สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี
11 มกราคม 2554

ร่วมกันลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในสังคมไทย มุ่งขับเคลื่อน 2 โครงการหลัก “ครูสอนดี” และ “เด็กด้อยโอกาส” ทั่วประเทศ

1. โครงการสังคมไทยร่วมกันคืนครูดีให้ศิษย์ยกย่อง เชิดชู ครูสอนดี

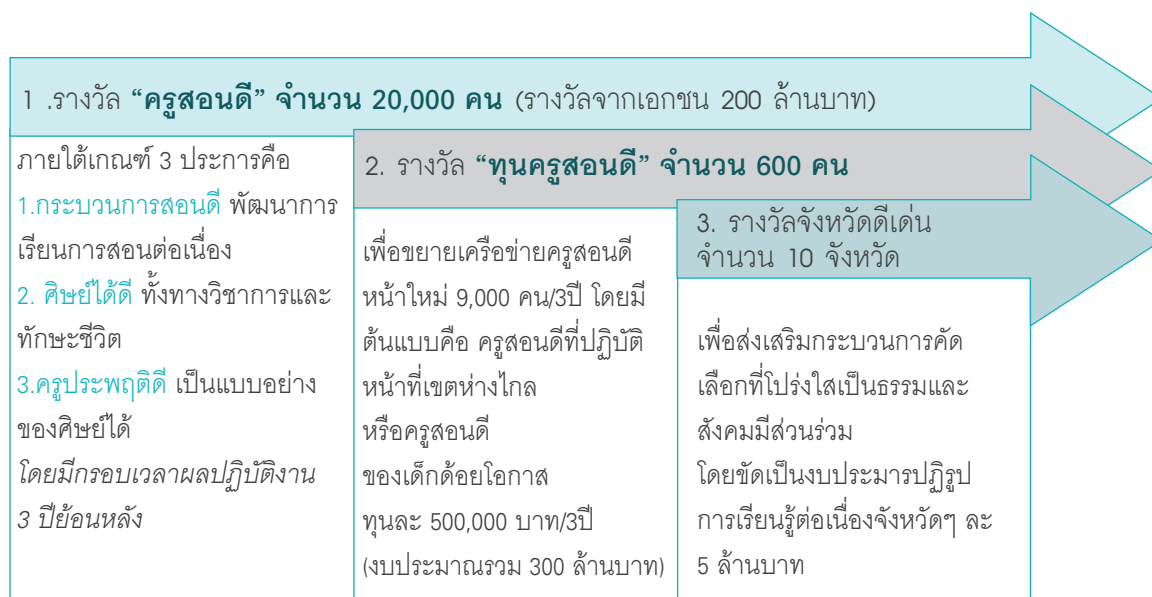
หลักการและเหตุผล

“คุณภาพการศึกษาจะดีเพียงไรขึ้นกับคุณภาพของครู” คำกล่าวนี้เป็นที่มาของโครงการนี้ “ครูสอนดี” หมายถึงครูที่ไม่เพียงมีจิตวิญญาณความเป็นครูเท่านั้น แต่ยังถ่ายทอดความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพียรพยายามที่จะพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับศักยภาพและข้อจำกัดของผู้เรียน ครูสอนดีเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการสร้างคนไทยรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพสูงและอนาคตที่ดีของชาติ

สังคมไทยจึงควรเชิดชูยกย่องครูสอนดีที่มีอยู่แล้วตลอดจนร่วมกันส่งเสริมให้ครูทั้งหมดเป็นครูสอนดีกันมากขึ้น โครงการนี้มุ่งระดมความมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนโดยเฟ้นหาครูสอนดีผ่านกลไก “คณะกรรมการเพื่อการคัดเลือกครูสอนดีและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา” ระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่นประกอบด้วยภาคท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและภาควิชาการ ตามแผนปฏิรูปประเทศไทย ปี 2554 เพื่ออนาคตคนไทยที่เท่าเทียมและเป็นธรรม

กลุ่มเป้าหมาย : ครูทั่วประเทศที่มีจำนวนมากกว่า 600,000 คน

เป้าหมายปี 2554 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

กำหนดประกาศผลประมาณเดือนพฤศจิกายน 2554 โดยโครงการจะดำเนินงานต่อเนื่อง 3 ปี

2. โครงการสร้างโอกาสทางการศึกษาและพัฒนาทักษะอาชีพให้เด็กเยาวชนด้วยโอกาสให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมาย

เด็กเยาวชนด้วยโอกาสทางการศึกษา และประชาชนวัยแรงงานที่ต้องการพัฒนาทักษะอาชีพจำนวนประมาณ 13.8 ล้านคนประกอบด้วย 16 กลุ่ม ซึ่งบางกลุ่มเป้าหมายมีลักษณะซ้อนเหลื่อมกันดังนี้

กลุ่มเป้าหมายสามารถแบ่งเป็น 5 กลุ่มหลัก ดังนี้

1. **เด็กนอกระบบ จำนวน 2-3 ล้านคน** : เด็กยากจนเป็นพิเศษ (ทั้งนอกระบบและเสี่ยงที่จะหลุดออกจากระบบรวม 3 ล้านคน)/แม่วัยรุ่น (1 แสนคน)/เด็กไร้สัญชาติ (2-3 แสนคน) และเด็ก 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (4 หมื่นคนที่อยู่นอกระบบการศึกษา และอีก 1 หมื่นคนที่มีความเสี่ยงหลุดออกจากโรงเรียนก่อนจบม.3)
2. **เด็กพิการ ทางกายและทางการเจริญของสมอง จำนวน 1.7 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 10 ในจำนวนเด็กในระบบการศึกษาทั้งหมด** : เด็กพิการ (100,000 คน)/เด็กสมาธิสั้น (ADHD)/เด็กบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD)/เด็กออทิสติก (Autistics)
3. **เด็กชนบทห่างไกล จำนวน 1.6 แสนคน**
4. **เด็กและเยาวชนที่ต้องคดี จำนวน 50,000 คนที่ยังถูกควบคุม และอีก 10,000 คนที่จะพ้นการควบคุม**และต้องการพัฒนาทักษะอาชีพในทุกปี
5. **กลุ่มประชากรวัยแรงงานที่ต้องการพัฒนาศักยภาพ 8.8 ล้าน** : ต้องการเรียนต่อ และเพิ่มทักษะแรงงานในการประกอบอาชีพแบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ 1.กลุ่มที่ทำงานอยู่แล้วจำนวน 6.2 ล้านคน 2.กลุ่มผู้ที่อยู่นอกกำลังแรงงาน จำนวน 2.1 ล้านคน เช่น นักเรียน แม่บ้าน ที่ต้องการฝึกทักษะเพื่อหารายได้เสริม 3.กลุ่มผู้ว่างงานที่อยู่ในวัยแรงงาน จำนวน 4 แสนคน

มาตรการปฏิรูป 2554 ประกอบด้วย 4 มาตรการหลัก ดังนี้

ป้องกัน	แก้ไข
<p>1. การจัดงบประมาณตามอัตราต่อหน่วยที่สูงขึ้นไปยังท้องถิ่น เพื่อเพิ่มคุณภาพและโอกาสเรียนรู้ตั้งแต่เด็กเล็กจนถึงจบมัธยม โดยเฉพาะกลุ่มเด็กยากจนมากพิเศษ เด็กเขตห่างไกล เด็กกำพร้า 2. สนับสนุนให้โรงเรียนมีหน่วยจัดการ คัดกรองและติดตามดูแลเป็นรายกรณี โดยเฉพาะเด็กพิการ แม่ข่ายรุ่น เด็กสมาธิสั้น โดยภาพรัฐปรับนโยบาย แก้ไขอุปสรรคทางกฎหมายและสนับสนุนงบประมาณส่วนขาด</p>	<p>1. การปลดล็อคระบบประเมินโรงเรียนและเทียบโอนเพื่อให้เด็กกลับเข้าสู่ระบบ 2. การขยายโรงเรียนทางเลือกและการจัดการศึกษาตามความจำเป็นพิเศษให้กลุ่มแม่ข่ายรุ่น เด็กสมาธิสั้น เด็กพิการในทุกจังหวัด 3. การประเมินผลงานครูให้มีค่าน้ำหนักช่วยเหลือเด็กห่างไกล เด็กสามจังหวัดภาคใต้ เด็กพิการ 4. จัดระบบดูแลเด็กสถานพินิจ ทั้งในสถานพินิจและออกจากสถานพินิจเพื่อส่งต่อสู่สังคม โดยมีองค์กรท้องถิ่นและองค์กรสาธารณประโยชน์เป็นตัวขับเคลื่อน</p>
4 มาตรการ	
<p>สนับสนุน NGO และชุมชนในการฟื้นฟูสภาพจิตใจ ให้การศึกษาและสร้างทางเลือกอาชีพ เช่นการฟื้นฟูสภาพเด็กที่ได้รับผลจากกรณีติดเชื้อเอดส์ เด็กกลุ่มชายบริการ กลุ่มเด็กเร่ร่อน เด็กต้องคดีเด็กสามจังหวัดภาคใต้ เช่น สนับสนุนเครือข่ายครูในพื้นที่สามจังหวัดภาคใต้เพื่อดูแลเด็กไว้ในโรงเรียนจนจบ โดยมีองค์กรสาธารณประโยชน์เป็นตัวขับเคลื่อน และภาครัฐสนับสนุน</p>	<p>ประกันโอกาสทางการเรียนเพื่ออนาคต ด้วยการสร้างอาชีพเพิ่มทักษะและรายได้ ให้กับกลุ่มแรงงานเด็ก และกลุ่มประชากรที่ขาดทักษะ โดยพัฒนาให้มีจุดบริการด้านอาชีพครบวงจรในพื้นที่ และการสำรวจวิจัยสร้างฐานข้อมูลสนับสนุน อปท. เป็นพื้นที่นำร่องในการจัดระบบการเพิ่มทักษะอาชีพในกลุ่มประชากรที่ต้องการโดยมีภาคเอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสนับสนุน</p>
ฟื้นฟู	ป้องกัน

แนวทางการทำงาน :

เน้นการประสานหน่วยงานรัฐ เอกชนและท้องถิ่นที่ทำงานแต่เดิม โดยสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) จะทำหน้าที่ 1) ประสานสนับสนุนให้หน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องของดำเนินนโยบายไปอย่างมีเป้าหมายร่วมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 2) ดำเนินการในลักษณะที่ให้ทุนสนับสนุนการดำเนินการเชิงรุกในพื้นที่ต้นแบบหรือโครงการพัฒนาระบบและ 3) พัฒนาระบบให้เกิดความยั่งยืน

เป้าหมายปี 2554

ครอบคลุมพื้นที่ร้อยละ 10-20 ทั่วประเทศ			
ร้อยละ 10 : ในเด็กยากจนพิเศษ /เด็กพิการ/สมาธิสั้น/เด็กไร้สัญชาติ	ประชากรวัยแรงงานด้วยโอกาสจำนวน 8.8 ล้านคน	กลุ่มเยาวชนที่เข้าช่วยเหลือได้ทั้งหมดในปี 54 จำนวน 1.6 แสนคน	สำรวจกลุ่มเป้าหมายเพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูล
ร้อยละ 20 : ในเด็กชนบทห่างไกล/เด็ก 3 จังหวัดภาคใต้	เริ่มจากการคัดเลือกโครงการนำร่องจากจังหวัดที่มีความเดือนร้อนเร่งด่วน 3-5 จังหวัด	กลุ่มแม่ข่ายรุ่นจำนวน 1 แสนคนและเด็กที่ต้องคดี 5 หมื่นคน/ออกจากสถานพินิจหมื่นคนรวม 6 หมื่นคน	
เพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูลในการเข้าถึงการบริหารของรัฐซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการัดมาตรการป้องกันและแก้ไขต่อไป			

ทั้งนี้ภายในระยะเวลา 3 ปีจะครอบคลุมเด็กเยาวชนและประชาชนผู้ด้อยโอกาสทั่วประเทศ

หน่วยงานที่ร่วมรับผิดชอบ : 1) กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงที่เกี่ยวข้อง 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) องค์กรสาธารณประโยชน์ (NGOs, มูลนิธิ ฯลฯ) 4) สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ 5) ภาคเอกชน และ 6) หน่วยงานส่งเสริมธุรกิจ (เช่น SME หรือ ธนาคารพาณิชย์) โดยสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) ประสานงาน